

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XV. Sancta Theresia. Sicut pullus hirundinis, sic clamabo, meditabor ut
Columba, ex Cantico Ezechiaë. Is. 38. v. 14.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

Pondus ejus ferre non potui, id est, potentiam ejus, potestatem ejus, quæ pondus hîc dicitur, quia tanta est, ut instar ponderis immensi non solum quemvis superet, sed planè deprimat. Timor iste, quem audisti, communis fuit etiam Christo Domino nostro, imò major in ipso fuit, quam in alio quocunque. unde solus ipse eo plenus fuisse dicitur: *Replebit eum Spiritus timoris Domini*. Isa. 11. v. 3. quia solus ipse talem habuit, qualem erga DEUM haberi decet, qui DEUM timet, non timet ut bonum, non timet ut benignum, sed ut vindicem iniquorum etiam severissimum. & ut talem etiam Christus DEUM timuit, non quòd Christus in se capax esset supplicij, sed quia ut homo agnoscebat in DEO summum illud Dominium, quod ipsi inest, castigandi omnes sibi rebelles, ideòque illi se submittebat affectu reverentiæ tanto Dominio respondentis. & forè hanc ipsam occasionem in Evangelio suo dicebat Christus: *Timete eum, qui postquam occiderit, habet potestatem mittere in ge-*

hennam. dicere perinde poterat, *metete gehennam*, quia infernum tantum malum non est. dicere tamen non luit: *timete eum, qui postquam occiderit, habet potestatem mittere in gehennam*, ut nos doceat perfectam motis nostri *objectum* non esse penam, sed punientem. Expectet vobis DEI amorem, & sentiet, quod volupe sit agnoscere eum dignum amore, quò major erga quemque queat haberi. *Timor Domini est & gloriatio, & letitia, & carnis satisfactionis*. Eccl. 1. v. 11. In re plus voluptatis sentit anima facta quam in demissione & quasi emutatione sui: porò hanc demissionem & exinanitionem nunquam apprehendit magis, quam cum se continet in conspectu Domini, qui cum non quasi stillam absorbere potest in nostro furioso. *Semper quasi timentis me factus timui DEUM, & pondus ejus ferre non potui.*

* *

XV.

Sancta Theresia.

Sicut pullus hirundinis, sic clamabo, medabor ut Columba, testifico Ezechia. II. 38. v. 14.

Considera, quam ore anhelò pullus hirundinis in nidulo suo Matrem inclamer, ut illi significet esse

famem, quam patitur. Videt attendas, inter omnes pullos raris proportionem servatà, forè nullum

lantia majore pandere hiatu. unde
 labium non est, eo perquam aptè pos-
 se exprimi conatum, quo debes quo-
 tidie supplicare DEO, cum recitans
 preces tuas vocales id petis, quod
 precipue cedit in utilitatem Spiritus,
 quoniam hic solus tibi debet esse cibus
 operatus. *Sicut Pullus hirundinis sic
 clamabo.* Sed quid juvat linguam fa-
 ngari multis postulandis, si sola po-
 terit: oportet mentem uniri linguæ:
*in aere linguâ, Spiritus meus orat, id
 est, flatus meus: mens autem mea si-
 cut fructu est. Quid ergo est? orabo
 Spiritum, orabo & mente.* 1. Cor. 14.
 v. 14. Itaque eodem tempore, quo
 tu clamas ad DEUM, ceu famelicus
 hirundinis pullus, meditari oportet
 mentis attentæ Columbæ, quæ ex inti-
 mus peccatoris emittit genitus: *Medi-
 taber ut Columba.* Sed quid est hæc
 meditari? est ratiocinari circa id,
 quod petis à DEO, & curare, ut be-
 ne penetres sensum verborum, quæ
 ad illum dirigit, virtutem, & finem,
 & quidquid facere potest preces tuas
 magis proficuas. nonne res est pu-
 denda, quod, cum tam diu jam reci-
 tes orationem Dominicam, fortè
 modum ejus sensum fueris assecu-
 tus? si paucis nôsse velis originem
 mali, inde est, quod, cum recitas,
 clames velut pullus hirundinis, sed
 non mediteris ut Columba. *Sicut
 Pullus hirundinis sic clamabo, medita-
 ber ut Columba.*

2. Considera meditari, universum
 loquendo, aliud non esse, quàm cum
 attentione cogitare. hinc est, quod

aliquando sumatur etiam pravo sensu:
Iniquitatem meditatus est in cubili suo.
 Pl. 35. v. 5. Inter nos tamen usus ob-
 tinuit, ut velut proprium rebus tri-
 buatur pijs. Tribus ergo modis, ex-
 emplis causâ de petitionibus oratio-
 nis Dominicæ, quas identidem per
 diei decursum in labris versas, cogi-
 tare potes, nimirum absque ullo ge-
 nere applicationis ad significatum.
 & hoc est merum cogitare. Deinde
 cum applicatione, sed ut inde eruae
 conceptum aliquem ingeniosum, uti
 fit in profanis quoque sententijs, at-
 que hoc est merum studere. & de-
 mum cum applicatione ad significa-
 tum, non curiositatis causâ, sed ut in-
 te excites sensus devotionis, atque in-
 stud hodie meditari dicitur. An ad-
 vertisti, quod in horti tui areolis con-
 tingit? In easdem rosas involant mu-
 scæ, cantharides, & apes. Muscæ a-
 liud non agunt, quàm ut ab una rosâ
 traseant ad aliam. Unde dici de illis
 nequit, nisi quod volent: & talis est
 mera cogitatio. Cantharides volant,
 & insident, sed ut sumant inde, quod
 solum ordinario serviat nutrimento,
 & tale est merum studium. Apes vo-
 lant, & insident pari modo, sed ut in-
 de sugant delicatorem, dulciorem-
 que succum, quo mel conficitur. &
 talem esse cogita meditationem. unde
 etiâ meditatio studium quoddam est, at
 nô solius intellectus, sed intellectus si-
 mul & voluntatis, atque hoc est, quod
 facere oportet, cum recitas orationem
 Dominicam, nempe scrutari, quan-
 tum potes, profundum sensum petiti-
 onum,

num, quas DEO porrigit, sed ita, ut interim juves Spiritum affectibus nunc fiducia, nunc ruboris, nunc compunctionis, nunc amoris, quibus formatur mel illud electum, quod devotionis appellatur. Si modo, quem dixi, intellectum simul & voluntarem in id intendes, quod cum DEO tractandum suscipis, proprie diceres meditari: prout Columba quoque meditari dicitur, cum cogitat simul & gemit. *Quasi columba meditante gememus.* II. 39. v. 11.

3. Considera fortè tibi grave visum iri ejusmodi studium, quamvis referatur ad merum Spiritus nutrimentum. Proinde non esse bonum meditari, multò esse melius contemplari: quippe ex contemplatione hinc quidem percipitur idem fructus, qui ex meditatione caperetur, imò etiam major, inde verò sine labore percipitur, nec occasio datur Spiritui evagandi, & atrescendi, prout in meditatione contingit, quæ ex genere suo nimis est laboriosa. at si in hunc modum discurreres, næ tu parùm te exercitatum monstrares in schola orationis, quia in primis ejus elementis errares. nam quale est inter meditationem, & contemplationem saltem ordinariam discrimen? Juxta omnes discrimen est, quòd contemplatio haud dubiè & ipsa sit aliqua meditatio, sed meditatio jam adulta, & longiùs progressa, quæ jam non sit longiore discursu, uti quondam fiebat, sed uno simplici obrutu, qui non creat molestiam, sed potius summum

gaudium infandit, quamvis nunc major, nunc minus juxta gradum ris, quos attingit. quomodo ergo quasi saltu eò vis evadere, ut singulis intuitu cognoscas omnia, quæ per sigillatim cognoscere non carere Sponse sufficit, ut audiat nomen huius, & absque alio sentit se desiderium colliquefcere. *Totus desiderium talis est dilectus meus.* Cant. 5. v. 1. Sed quare? quia priùs duo occupata jam erat in distinguendis sensibus neamentis omnibus, & cum volente singulis propriè percipiendū. *Sicut ejus aurum optimus. Corne elata palmarum. Oculi ejus sicut columba &c.* Cant. 5. v. 11. &c. Et illico habere celsiora dona amorem oratione, antequam pro his operibus satis laboraveris meditandis: quantum falleris! in Contemplatione fruimur igne Amoris, qui non suavis est, ut negari non potest: in meditatione solet is accendi. *In meditatione meà extitit defuit spiritus.* Ps. 38. v. 5. Itaque nec tu erubescas super modum illius, qui dicebat: *Sicut Pullus hirundinis sic clamabo, meditor ut Columba.* aliàs in occasione vincendi te ipsum advertere orationem à te affectatam plantam esse fructibus & floribus instructam, sed multò fructus feracem, quia in te fruendo dies non egit.

4. Considera doctrinam hanc auditam deduci è principis ejus de vâ, quæ in sublimissima oratione schola facta est atate nostrâ Magistra adeò famosa, hoc est, S. Theresia.

pererit feculo in Ecclesia compa-
ruit quasi amabilis hirundo nuncia
manantis veris. quia vivente ipsa,
cum ipsa suadente, & agente restoruit
magnus ille ordo Carmeli, qui primo,
ut apud, exortus quasi hortus lectissimi-
mus plenus Contemplantibus, inter
quos tuas Christus inveniret delicias,
deinde progressu temporis totus quasi
sera hyeme horrere cepit. Hoc inte-
gre perfuncta officio disparuit, sed
transformata in speciem Columbae,
quam nonnulli in ejus obitu vide-
runt, forte ut agnoscerent excelsum
locum, ad quem captura requiem in
caelum evolabat. Jam igitur haec san-
cta, sicut praepcepta dedit cuiunque
accommodata gradui Orationis, quem
quisque attigisset, ita in se ipsa semper
excitavit, & alios omnes docuit id,
quod dico tibi, nempe ne ad altiorem
volatuum aspirarent prius quam alas
induisissent. Ipsa ex parte sua clama-
bat semper velut humilis hirundo de
nido suo, accusans miseriam suam, &
plorans Misericordiam Divinam:
& tamen etiam meditabatur ut Co-
lumba, quia universim orationem su-
am solebat inchoare meditando par-
tem aliquam Passionis juxta docu-
menta, quae illi vir quidam sanctus sug-
gererat; tum vero spiritum relinque-

bat in manu DEI quasi navim, qua nisi
brachiorum infertur mari, deinde in
altum proventa ventis permittitur.
Hinc ut filias suas edoceret orationis
modum, quem habere possent, pul-
cherrimum, in via sua spiritali orati-
onem Dominicam exposuit, non alia
ratione, quam eam meditando, prout
ante & post illam tot fecerunt sacri
Doctores. Hanc igitur sanctam tibi
Advocatam elige, ut discas praestare
partes hasce duas utilissimas, quas au-
disti, Pulli Hirundinis, qui ardentissi-
me se Domino commendet, & colum-
bae simul, quae attentè meditetur. &
quia istae praestari melius non possunt,
quam in memorata oratione Domini-
ca, etiam ego hic eam tibi in plures di-
es exhibebo meditandam juxta sensus
magis sinceros, & salutare, quos col-
ligere potui lustratis, ni fallor, eorum
plerisque, qui de ea singulari studio
scripserunt. Tu, quando illa erit re-
citanda, in memoriam revocabis, duo
ista requiri, ut bene recites, nempe ar-
dens desiderium, & attentionem asse-

ctu plenam. sicut Pullus hiru-
dinis sic clamabo, meditabor
ut Columba.

* * *

